

NÄDALA TEGIJA

Jaan Toots

**Rahvaliit läheb Riigikogu valimistele ühemõttelise sõnumiga
"Eestimaist leiba ja tööd!"**

Rahvaliidu juhatuse otsus

EESTIMAIST LEIBA JA TÖÖD!

EESTIMAA RAHVALIIDU PLATVORM 2011. AASTA RIIGIKOGU VALIMISTEKS

Presidendi otsevalimised
Riigikogu 51-liikmeliseks
Kohalike omavalitsuste tulubaas 2008. a tasemele
Vähendame oluliselt riigivalitsemise kulusid

Tõstame lastetoetuse 80 eurole (300 kroonilt 1300-le)
Lastetoetus peab tõusma lapse kasvades

Toome hambaravi esmatasandi tervishoiuteenuseks
Kaotame ravimitelt käibemaksu

Lapse kasvatamise eest lapsepension
Keskmine vanaduspension nelja aastaga 415 eurole (6500 kr)

Langetame maksud 2007. a tasemele
Langetame elektri hinda kuni 20%
Ühtlustame alampalga ja maksuvaba miinimumi – 350 eurot (5500 kr)

Teeme rahvapanga
Tallinn finantsteenuste keskuseks
Viime tootmise igasse valda
Soodustame maaettevõtlust

Meie missioon on eestluse elujõu hoidmine
Tähelepanu keskmes olgu inimene
Kõikjal Eestis võrdväärsed elu- ja arenguvõimalused

Meie väärtused: AUSUS, HOOLIVUS, VÄÄRIKUS, TÖÖKUS, KOOSTÖÖ,
VASTUTUSTUNNE, ASJATUNDLIKKUS

1. RIIK ON INIMESE JAKS

Eesti vajab muutusi, et tagada eesti rahva elujõud, meie inimeste heaolu, majanduse ja kultuuri areng ning eestluse säilimine Eestis ja maailmas. Eestlusel on maailmakultuuris ainulaadne koht. Ühemiljonilise kultuurirahva oma riik väärib hoidmist, kaitset ja arengut. Meil on, millest teistel eeskuju võtta ja mille üle uhkust tunda. Tahame luua tingimused mujal elavate eestlaste tagasipöördumiseks Eestisse. Rahvaliidu peaeesmärk on muuta Eesti riik igas mõttes edukaks Euroopa riigiks, kus eestlane olla on uhke ja hää.

RAHVALIIT toetub oma tegevuses eesti rahvust ühendavatele traditsioonidele; väldib võltsisamaalist, rahvust lõhestavat parem- ja pahempoolitsevat, rahvuslikke huvisid kahjustavat poliitikat ja ajalookäsitust.

RAHVALIIT lähtub tõsiasjast, et meie esivanemad olid sinne põlisrahvas kõigi tänase maailma kriteeriumide järgi. Ka tänapäeval võib igaüks meist määratlada end põlisrahva liikmena, juhul kui tema juured on meie rahva ajalooliste esivanemate hulgas.

RAHVALIIT hindab kõrgelt kõiki, kes ajaloo keerdkäikudes on eestluse püsimisse ja arengusse oma panuse andnud, nii kodu- ja väliseestlasi kui ka muust rahvusest inimesi.

RAHVALIIT pooldab Eesti kuulumist Euroopa Liitu: eurooplaste ühishuvidele kaasaaitamine toetab ka eestlust. Meie rahvuslik-konservatiivne poliitika välistab riikide ja rahvuste vastuolu, toetudes kõigile kasuliku ühisosa otsimisele, vastastikusele austusele ning euroopalikele väärtustele. Head suhted Venemaaga kui Euroopa Liidu suurima naabriga avavad Eesti majanduse arenguks uusi võimalusi.

RAHVALIIT tunnistab asjaolu, et Eesti on teiste riikide seas tunnustanud ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni ning sellega võtnud endale moraalse kohustuse tagada põlisrahva õigused deklaratsiooni vaimus ja sõnastuses. Ühineme deklaratsiooni nõudega tagada põlisrahvale tema traditsiooniline elulaad ja majandustegevus.

RAHVALIIT peab vajalikuks luua põlisrahvale kõik võimalused vaimse kultuuri järjepidevaks arenguks niihästi õiguslike kui ka majanduslike mõjurite kaudu. Eriti oluliseks peame looduslike pühapaikade – meie põlisrahva kultuuripärandi peamise rikkuse – kaitset ja hooldust.

2. EETILINE RIIK ON IDEAAL

Eesti Vabariik, rajanedes tõde tunnustaval vabadusel, õiglust austaval õigussüsteemil ja demokraatlikul riigivõimul, on eesti rahvuse elujõu, eesti keele ja vaimukultuuri tagatis.

Eetiline riik on nii eesmärk kui ka vahend.

RAHVALIIT soovib luua kodurahu ja heaolu eeldused riigis, maakonnas, vallas ja külas, perekonnas ja kogukonnas.

RAHVALIIT peab vajalikuks saavutada meie rahva püsiv juurdekasv. See eeldab, et Eesti emad-isad näevad lastele väärilist tulevikku oma kodumaal, ainsas paigas, kus on võimalik tagada eesti rahva, keele ja kultuuri kestmine läbi aegade.

RAHVALIIT peab oluliseks tagada riiklik järelevalve ja tänapäeva tingimused laste kasvatamiseks, mitmekülgse hariduse omandamiseks, tervise edendamiseks, pere loomiseks ja kodu rajamiseks, vääriliselt tasustatava tööga kindlustamiseks ning vabaks eneseteostuseks.

RAHVALIIT peab vajalikuks vähendada hukutavat tööpuudust, leevendada inimväarikust alandavat vaesust, tõkestada piirkondliku ebavõrdsuse süvenemist ning ülbet bürokraatlikku asjaajamist.

RAHVALIIT peab õigeks varustada oma rahvas parima kodumaise, tervisliku põhitoidusega. Leiba ja leivakõrvast annab meile isaisadelt päritud põllumaa, mis hooletusse jäetuna hääbub. Meil on nii eellaste kui ka tulevaste põlvkondade ees kõlbeline kohustus harida seda maad ning hoida au sees loodusrütme järgivat maaelulaadi.

RAHVALIIT soovib tagada demokraatiaprintsiipide tunnustamise, piirates partokraatiat ja muutes valimisseadust; algatada üldrahvaliku arutelu, selgitamaks vajadus muuta põhiseadust: kas optimeerida Riigikogu liikmete arv ja siduda nad mandaadiga, valida president otse rahva poolt, anda rahvale seadusandliku algatuse õigus, rahva kaitsetahte virgena hoidmiseks korraldada ümber riigikaitse. Asendada ühekülgne esindusdemokraatia osalusdemokraatia ja sotsiaalse kontrolliga.

RAHVALIIT soovib kasvatada kodanikes austust elu vastu, seista rahvuslike loodusrikkuste hoidmise ja säästliku kasutamise eest ning tunnetada kohustust ja vastutust inimkonna ees.

RAHVALIIT hindab humanistlikke vaimseid väärtusi – ausust, väarikust, töökust, asjatundlikkust, vastutus- ja kohusetunnet, abivalmidust ja kaastunnet.

RAHVALIIT on vääramatul seisukohal, et ühiskonna protsessid peavad olema allutatud ühele eesmärgile – see on INIMESE ELUKVALITEET JA VAIMNE ARENG.

RAHVALIIT peab optimaalseks vähendada Riigikogu liikmete arv 51-le. Vaja on välja töötada POLIITIKU EETIKAKOODEKS.

3. REGIONAALPOLIITIKA MAAELU TEENISTUSSE

Rahvaliit peab Eesti riigi ja rahva kestmajäämise võtmeküsimuseks maaelu püsimist. Maaelu päästmiseks peame vajalikuks seada poliitika keskmesse kodumaise ettevõtluse areng ning suutlikkus katta ise oma rahva toidulaud, kaotada regionaalsest eripärast tingitud sotsiaalne ebavõrdsus ning teha haridus kõigile kättesaadavaks. Peame hoidma oma põlisvara ning jääma ise oma maa peremeesteks.

RAHVALIIT peab vajalikuks muuta riigi juhtimise põhimõtteid, lähtudes neljatasandilisest demokraatlikust valitsemissüsteemist – riik, maakond, vald ja küla. Taastada kahetasandiline kohalik omavalitsus, eesotsas valitava maavanemaga. Vähendada oluliselt ülepaisutatud ametnikkonda ja bürokraatiat, võtta vastu regionaalarengu seadus. Peame vajalikuks linnade ja linnaosade ühtekuuluvustunde ja eripära väljakujundamist, neile oma näo andmist. Vastustame omavalitsuste sundliitmist. Kohalikule omavalitsusele tuleb anda vajalikud volitused oma elu korraldamisel, sealhulgas finantsautonoomia.

RAHVALIIT peab õigeks taastada kohalike omavalitsuste tulubaas riigieelarves 2008. aasta tasemel; üksikisiku brutotulust tulumaksuna kohalike omavalitsuste eelarvesse laekuv osa tasemel 11,93%; kohalike omavalitsuste tulubaasi ühtlustamise vahendid tasemel 1,43 mld krooni; kohalikele omavalitsustele kütuseaktsiisist laekuvad summad kohalike teede korrashoiuks 15% tasemel.

RAHVALIIT peab vajalikuks avalike teenuste kvaliteedi ning parema kättesaadavuse huvides täpsustada seadusandlikult kesk- ja kohaliku võimu tulude ja kulude vahekord, kohustused, õigused ja vastutus.

RAHVALIIT toetab Euroopa Liidu sisest regionaalset koostööd ja koopereerumist samalaadsete ülesannete lahendamisel.

RAHVALIIT peab õigeks, et regionaalne maksupoliitika ühtlustab võimalused ettevõtluseks ning loob tingimused väarika elukeskkonna kujundamiseks. Riik peab soodustama maaettevõtlust, sealhulgas tööstuse ja teeninduse arengut maal, toetades eriti noorte ettevõtlust.

RAHVALIIT peab maaelu elavdamisel vajalikuks toetada eestlaste etniliste allrühmade kultuuriidentiteedi avaldamist ühistegevuse kaudu, mis leiab väljundi kohaliku turismi- ja muu majanduse edendamisel, kohalikus seltsitegevuses ja kultuurilises eneseteostuses. Eestluse kestlikkust toetab linna ja maa ühtsus.

RAHVALIIT kaitseb seadustega ja toetab riigieelarvest väikeettevõtlust, eriti maapiirkondades. Väikeettevõtlus on enamiku Eesti valdade ja väikelinnade arengu alus ja seda ei tohi kõikvõimalike "euronormide" rakendamisega kahjustada.

RAHVALIIDU eelarve- ja maksupoliitika aitab suunata maale ja väikelinnadesse tagasi aastas vähemalt miljard krooni, mis võimaldab suurendada ettevõtete tulukust ja nende võimet luua uusi töökohti ning tõsta töötasu, vähendades töötust eeskätt noorte hulgas.

RAHVALIIT rakendab tasuvate mittepõllumajanduslike töökohtade loomiseks riikliku programmi. See tugineb nii eurorahastute meetmetele kui ka riiklikele soodustustele, mida kohaldatakse erainvesteeringutele väljaspool peamisi kasvukeskusi.

RAHVALIIT soodustab vesiviljeluse arengut. Toetab rannakalurite ühistegevust ja kalavarude majandamist viisil, mis tagab inimtegevuse kooskõlas loodusega.

4. MAJANDUSPOLIITIKA LÄHTUGU INIMESE HUVIDEST

Rahvaliidu majanduspoliitika üks lähtekohti on põhimõte, et finantssüsteem peab vastama riigi elanikkonna huvidele. Tähtsamate ülesannetena näeme infrastruktuuri ja transiidi korrastamist. Majanduse elavdamist peavad toetama stabiilne väikeettevõtlust soodustav maksusüsteem ja tõhus riigiaparaat. Tähelepanu keskmesse tuleb seada kohalik tootmine ja maaelu areng.

RAHVALIIT loob Eesti kapitalil põhineva rahvapanga ning arendab Tallinna rahvusvaheliseks finantskeskuseks. Selleks tuleb parandada Tallinna lennuühendust muu maailmaga ja teede olukorda.

RAHVALIIT soovitab ja nõuab energiatõhusaid ehitustehnoloogiaid, teeb koostööd ülikoolidega uute ehitustehnoloogiate propageerimiseks, sh keskkonnasõbralike ning energiasäästlike seadmete kasutamiseks.

RAHVALIIT taastab ettevõtete tulu õiglase maksustamise, maksustades ka Eestist väljaviidava kasumi.

RAHVALIIT peab oluliseks ehitada välja kiirteed Tallinna-Peterburi, Tallinna-Ikla, Tallinna-Luhamaa suunal ja Tallinna ringtee ning kiirendada kruusateede tolmuwabaks muutmist. Looma kiirrongiliikluse Tallinna-Peterburi ja Tallinna-Varssavi suunal ning tihendame lennuliiklust väljumisega Tallinnast, Tartust, Pärnust, Kuressaarest.

RAHVALIIT taastab Eesti kui mereriigi maine. Selleks moderniseerime sadamad ning alandame Eesti laevaregistri jm merenduse teenustasusid, et meelitada rohkem laevu Eesti lipu alla. Parandame suhteid Venemaaga, lihtsustame Eesti viisade väljastamist. Tagame Narva ja Luhamaa piiripunkti maksimaalne läbilaskevõime.

RAHVALIIT peab õigeks kehtestada FIEle fikseeritud maks, 125€ (1957 kr) kvartalis, ning ühtlustada miinimumpalk ja maksuvaba miinimum 350€ (5480 kr) väärtuses. Toome toasooja, toiduainete, majutus- ja toitlustusasutuste, tellitud ja ostetud perioodika, meditsiiniseadmete ning invavahendite, sotsiaal- , meditsiini- ja hambaraviteenuste, matusetarvete ja –teenuste, spordiürituste korraldamise ja spordirajatiste kasutamise, kirjastuste ja lasteriiete käibemaksu tagasi 5%-le. Maksustame Eestist väljaviidava kasumi. Alandame kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjali müügist saadud tuludelt makstava tulumaksumäära eraomanikele 5%-le.

RAHVALIIT loob kohaliku põllumajandustoodangu ekspordivõimekuse tõstmiseks igasse maakonda põllumajandussaaduste keskühistu ja soodustab väikeettevõtete ühistute loomist. Riik aidaku kaasa kohaliku ettevõtluse arengule.

RAHVALIIT peab õigeks, et riik on strateegiline osanik eri majandusharudes: energeetikas, sadamates, raudteel, maanteedel ning metsanduses ja muude loodusvarade haldamisel. Riigil peavad olema strateegilised reservid riikliku julgeoleku tagamiseks.

RAHVALIIT peab vajalikuks loodusvarade säästliku kasutamise ja heitmekoormuse vähendamise huvides rakendada meetmekompleks, kus ühelt poolt maksustatakse ressursi kasutamine ja heitmete looduskeskkonda paiskamine, teisalt aga pakutakse toetust ressursi säästmisele ja heitmete vähendamisele suunatud uudse tehnoloogia ja toodete juurutajatele.

5. RIIK PEAB TAGAMA PEREDELE VÄÄRILISE ELUKESKKONNA

RAHVALIIT kujundab sellise riikliku rahvastiku- ja perepoliitika, mis toetab tugevat perekonda ja soodustab rahvastiku kasvu; käsitab kõiki rahvastikurühmi (lapsi, eakaid, tööealisi, puudega inimesi) perepoliitika võrdse osisena; seab rahvastikupoliitika eesmärgiks muuta pikaeealisus hüveks. Eestlaste hoidmisega kodumaal suudame vältida meie hajumist suurte rahvaste hulgas.

RAHVALIIT peab vajalikuks luua rahvastiku nõukoda, kes juhib rahvaarvu tõstmise abinõude rakendamist riigi kõigis valdkondades.

RAHVALIIT tõstab alampalga nelja aasta jooksul 50-60 protsendile keskmisest palgast ning vabastab alampalga tulumaksust.

RAHVALIIT loob tööhõiveministri ametikoha. Koostab ja rakendab tööhõive suurendamise tervikprogrammi ning eraldab riigieelarvest selle elluviimiseks lähiaastail 0,5% ja hiljem kuni 1% SKT-st. Rakendab abinõud töötuse vähendamiseks: eriti väljaspool Harjumaad uute, kõrget kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade loomiseks, väikeettevõtluse ja FIE-nduse elavdamiseks.

RAHVALIIT loob riikliku fondi, mille toel kujundada elukestev õpe ühiskonnas üldiseks tavaks; rakendab töötusjäämist ennetava süsteemi; annab väljaõppe korraldamise tööandjale, vabastades ta täiend- ja ümberõppega ning töötaja tervisega seotud erisoodustumaksust.

RAHVALIIT kohaldab iseseisva sotsiaalkindlustusliigina tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse, kus on ühendatud kannatanule rahalise hüvitise maksmine, tööõnnetuste ja kutsehaiguste ennetamine, kannatanu isiku rehabilitatsioon ning kahju hüvitamine.

RAHVALIIT rakendab vaesuse leevendamiseks tervikkava: toimetuleku toetamisel peab rahalise hüvitise kõrval vajalikuks paindliku sotsiaalteenusesüsteemi loomist ning inimeste teadlikkuse tõstmist. Pensionisüsteem ja rahalised toetused peavad tagama kaitse vaesuse vastu.

RAHVALIIT peab oluliseks perede lühi- ja pikaajaliste toetuste tasakaalustamist, pöörates erilist tähelepanu töötule, kellel on pere ja lapsed, noortele lastega peredele, lasterikastele peredele ja üksikvanematele.

RAHVALIIT soovib luua eakatele mitmekülgsed võimalused elus toimekalt osaleda. Väärika pensionipõlve peavad tagama õiglane toimiv pensionisüsteem ning heal tasemel hoolekandevõrk. Seame sihiks tõsta keskmine vanaduspension nelja aastaga 415 eurole (6500 kr), palgakasvu ennetav pensionitõus peab jätkuma.

RAHVALIIT peab pensioni arvestamisel õigeks lugeda täiskohaga täisaasta töötanul palga suurusest sõltumata aastakoefitsiendiks vähemalt üks ning kehtestada aastakoefitsiendile mõistlik lagi; võrdsustada laste kasvatamine tööga ning riiklikus pensionikindlustuses (I sambas) seada sisse uus pensionilisa – lapsepension.

RAHVALIIT algatab parandatud ja täiendatud Euroopa sotsiaalharta uute, täiendavate artiklite ratifitseerimise; toetab ÜRO puudega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimist ja fakultatiivprotokolliga ühinemist.

RAHVALIIT peab vajalikuks rakendada puudega inimestele sotsiaaltoetuste süsteem, mis paindlikult arvestab konkreetse inimese vajadusi ja ühendab rahalise toetuse rehabilitatsiooniga. Peab õigeks tõsta puudega inimeste toetused vähemalt kahekordseks.

RAHVALIIT toetab puudega laste juurdepääsu haridusele. Raske ja sügava puudega laste õpetamise ja puudega lapse perede nõustamise, vajadusel ka nõuandekoolituse kulud tasub riik.

6. TERVISHOID JA ARSTIABI ON ESMATÄHTSAD

RAHVALIIT peab õigeks suurendada tervishoiusüsteemi rahastamist riigieelarvest, viies avaliku sektori tervishoiu rahastamise järk-järgult Euroopa Liidu riikide keskmisele tasemele. Sellega taastub õiglus tervishoiu rahastamisel: suurenevad investeeringud taastusravisse ja hooldusteenustesse, lühenevad ravijärjekorrad, väheneb patsientide omaosalus, paraneb haiguste ennetamine ja ravimite kättesaadavus.

RAHVALIIT tagab esmatasandi arstiabi ka ravikindlustuseta isikutele, vältimaks krooniliste haiguste teket või nende süvenemist, ning võtab ravijärjekorrad range kontrolli alla. Viib hambaravi esmatasandi tervishoiuteenuseks.

RAHVALIIT teeb ravimid kättesaadavaks kõigile abivajajatele, kaotades nendelt käibemaksu, ning alandab hügieenitarvete käibemaksumäära. Turgu valitseva ravimiäri hinnakujundus peab olema sotsiaalministeeriumi kontrolli all.

RAHVALIIT peab vajalikuks kahekordistada haiguste ennetamiseks ja õigeaegseks avastamiseks ning rahva tervisekäitumise parandamiseks tehtavaid investeeringuid, seada sisse kohustuslik tervisekontroll, mis tagab tervisliku vananemise ja mõjutab soodsalt majandustegevust.

RAHVALIIT karmistab riiklikku alkoholipoliitikat, piirab tubaka, alkoholi ja narkootikumide reklaami ning kättesaadavust, vähendab alkoholi müügikohtade arvu. Sõitlastele tagame piisava informatsiooni ja ligipääsu rehabilitatsiooniteenustele.

RAHVALIIT peab õigeks maksta tervishoiutöötajatele palka, mis võimaldab neil tunda ennast ühiskonnas õiglaselt väärtustatuna; arendab tervishoiutöötajate väljaõppe- ja täiendkoolituse süsteemi.

7. HARIDUSPOLIITIKA PEAB VÄÄRTUSTAMA INIMEST KUI ISIKSUST

Igaühel on õigus olla haritud. Rahvaliit seab eesmärgiks tagada kvaliteetne võimetekohane tasuta haridus kõigile lastele ja noortele, sõltumata nende elukohast või vanemate sissetulekust. Haridus on rahva püsimiseks niivõrd oluline, et see ei

saa kunagi olla liiga kallis.

RAHVALIIT peab vajalikuks viia mälupõhine õppesüsteem õpilaskesksele, loovat maailmatunnetust edendavale alusele. Sõbraliku õpikeskkonna kujundamisega koolides toetame noorte õppimissoovi ning vähendame koolist väljalangevust; säästame õpilaste tervist ning süvendame neis teadmist, et ilma hariduseta pole tulevikku.

RAHVALIIT peab õigeks enam väärtustada õpetaja tööd. Õpetaja väärtustamine peab avalduma palgas, mis tagab talle nii igakülgse toimetuleku kui ka võimaluse erialaseks ja kultuuriliseks enesearendamiseks.

RAHVALIIT toetab kutseõppe igakülgset arengut ja noorte ametialast ettevalmistust, pöörates erilist tähelepanu insener-tehnilistele ja põllumajanduslikele erialadele.

RAHVALIIT tahab täiustada õpetajate ja koolijuhtide erialast ettevalmistust ning täiend- ja ümberõpet.

RAHVALIIT peab vajalikuks toetada iga inimese õppimissoovi ning muuta elukestev õpe ühiskonnas enesestmõistetavaks. Peame õigeks võimaldada riigi toel omandada mitu eriala, s.t luua riiklikud fondid, mis toetavad õppida soovijaid. Traditsioonilise õppeviisi kõrval võtta kasutusele tänapäevased, paindlikud õppevormid (e-õpe, kodu- ja individuaalõpe).

RAHVALIIT eraldab riigieelarvest raha laste kasvatamise ja koolitamise toetuseks, et tagada lastega perede inimväärne toimetulek. Lastele alates lasteaiast kuni gümnaasiumi lõpuni kindlustatakse tasuta soe koolieine, õppevahendid ja sporditarbed, samuti osavõtt spordi- või huvialaringist.

RAHVALIIT peab õigeks toetada riigieelarvest mängu- ja spordiväljakute ning koolistaadionide ja -võimlate korrashoidu ning rajamist.

RAHVALIIT võrdsustab treenerid teiste õpetajatega, tagades neile haridussüsteemi kaudu riikliku palga.

RAHVALIIT peab õigeks, et laste ja noorte spordi- ning huvitegevuse soodustamiseks tasub riik spordikoolide ja -klubide rendi või vabastab nad sellest.

RAHVALIIT loob elukestva õppe kättesaadavuseks multifunktsionaalsed piirkondlikud haridus- ja arenduskeskused, mille tegevuses osalevad olulise partnerina kõrgharidusasutused.

RAHVALIIT soovib tagada kõigile inimestele elukestvaks enesetäiendamiseks vajaliku üldhariduse kõrval ka rakendusliku eri-, kutse- ja ametialase enesetäiendamise võimaluse.

8. KULTUUR VAJAB NII MORAALSET KUI KA RAHALIST TUGE

Kultuur areneb rahvuslike ja paikkondlike traditsioonide, välisimpulsside ning individuaalse loovuse koosmõjul. Traditsioonid tagavad kultuuri järjepidevuse, positiivsed välismõjud soodustavad innovatsiooni ja arengut. Rahvuskultuur haarab nii professionaalse kui ka rahvakultuuri. Et Eesti rahvuskultuur kehtaks ja areneks, vajab ta nii moraalset kui rahalist tuge – et globaalne kommertsikultuur ei saaks paikkondlikult omapärast ja kunstiliselt väärtuslikumat kõrvale tõrjuda.

RAHVALIIT peab vajalikuks laulu- ja tantsupidude protsessi (laiaulatusliku ja püsiva kooriliikumise ja rahvatantsuharrastuse) toetamist, riiklike regionaalprogrammide (Võrumaa, Setumaa, Mulgimaa, Kihnu, Saarte ja Peipsiveere kultuuriprogrammi) jätkumist, Virumaa põliskultuuriprogrammi käivitamist. Riigi tugi peaks jätkuma nii professionaalsete kunstnike loomeliitudele kui ka rahvakultuuri katusorganisatsioonidele. Toetame rahvamajade seaduse vastuvõtmist. Rahvusvähemuste kultuuri katusorganisatsioonide rahastamist on otstarbekas ka edaspidi jätkata Integratsiooni Sihtasutuse kaudu. Laulupidu on meie oma pidu, muusikaline rituaal, rahvusliku eneseteadvuse ja ühistunde looja ning kindlustaja. Katsed muuta see välismaailmale suunatud elitaarseks kontserdiks devalveerivad oluliselt rahvuskultuuri tüviteksti sisu ja tähendust ning kahjustavad selle kestlikkust.

RAHVALIIT hindab fondide ja vabatahtlike sponsorite panust kultuuri rahastamisel. Selle soodustamiseks on soovitav rakendada täiendavat maksuvabastust. Pärandkultuuri (muuseumid, maa-arhitektuur, pühakojad, ajaloolised looduslikud pühapaigad jm) paremaks rahastamiseks tuleb kaasata täiendavalt nii riigi ja omavalitsuste vahendeid kui erakapitali. Tasub kaaluda vastava fondi loomist.

RAHVALIIT peab Eesti kultuuri alustalaks eesti keelt. Eesti keel, eesti keele piirkondlikud erikujud ja kultuur vajavad kestmajäämiseks ka edaspidi nii õiguslikke kui ka rahalisi kaitse- ja toetusmehhanisme. Kõigile ühiskonna liikmetele on vaja tagada võimalused tegutseda eestikeelses kultuuriruumis kõigis Eesti piirkondades.

RAHVALIIT toetab kohalike seltside tegevust. Kohalikud kultuuritraditsioonid säilivad enam maapiirkondades, sest suurlinnad on rohkem mõjutatud globaalkultuuri standarditest. Omakultuuri tulevik Eestis sõltub seetõttu suuresti ka regionaalarengust ja maarahva saatusest.

RAHVALIIT toetab kultuuriekspordi edendamist ja loomemajanduse arendamist ning mitmesuguseid ühisprojekte – et eesti kultuur oleks rohkem andja kui saaja. Me ei pea õigeks kultuuride ühtesulatamist ja unifitseeritud Euroopa kultuuri loomist, kuid teatav ühisosa on loomulik.

RAHVALIIT on seisukohal, et teadus- ja arendustegevus on teaduspõhise majanduse alus ning

oluline lisaväärtuse tootmise eeldus. Peame vajalikuks muuta rahvusteaduste ja teiste humanitaarteaduste rahastamise aluseks olevaid hindamiskriteeriume – et senisest enam väärtustada eestikeelseid uurimusi.

RAHVALIIT peab vajalikuks käivitada riiklik investeringuabi programm igasse maakonnalinna nüüdisaegse spordikeskuse ehitamiseks ning toetab riiklikult tähtsate kultuuriobjektide renoveerimist ja ehitamist.

9. LOODUSHOIUPOLIITIKA

Elukeskkond on meie ühine vara. Rahvaliit on huvitatud Eesti looduse hoidmisest ja säilitamisest. Eesti eluta ja elusloodus on meie kõigi ühisvara ja sellest on õigus osa saada igal inimesel. Hoidkem loodust, et ka meie lapselapsed võiksid saada emotsionaalset haritust Eestimaa kauni looduse keskel.

RAHVALIIT toetab keskkonna arengut. Peame oluliseks ökoloogilise maksureformi järkjärgulist elluviimist. Keskkonnavalaste eesmärkide saavutamise võtmeküsimuseks peame elanikkonna pidevat teavitamist ja koolitamist – keskkonnasõbraliku elustiili propageerimine ja väärtustamine peab kujundama vastutustundliku ja mõtestatud tegutsemise igapäevaelus.

RAHVALIIT peab oluliseks metsanduse ressursikasutust juurdekasvu piires, järgides seda põhimõtet ka puuliikide lõikes. Peame vajalikuks suurendada metsauuendustööde ja noorendike hooldamise mahtu (eriti erasektoris), tagamaks tulevastele põlvedele piisav kvaliteetne metsatagavara.

RAHVALIIT toetab elupaigapõhist ulukite bioloogiast lähtuvat jahindust. Peame vältimatuks ulukikahjustuste kompenseerimist, et tagada maaomanike, jahimeeste ja riigi konstruktiivne koostöö, arvestades kõigi osapoolte huvisid ning jagades vastutust.

RAHVALIIT toetab ajalooliselt järjepidevat kalandusressursi säästlikku kasutamist. Rannikupiirkondade arendamisel peame oluliseks soodustada ja toetada kalaturismi. Rahvaliit soosib harrastuspüügi mitmekesistamist ning kasvu, nähes selles olulist hooba inimeste loodusläheduse kujundamisel ja tervise edendamisel.

RAHVALIIT peab esmatähtsaks loodushoidu ning kõigi loodusressursside säästlikku ja arukat kasutamist, mis muu hulgas põhineb ÜRO põlisrahvuste kaitse konventsiooni printsiipidel, mille kohaselt kuulub loodusvarade kasutamise üle otsustamise esmaõigus põlisrahvale.

RAHVALIIT peab looduskasutusel oluliseks säilitada Eestile omased loodus- ja kultuurmaastikud ning elurikkus. Looduslikke aineringeid tohib häirida ainult sellises ulatuses, et need püsiksid tasakaalus; peame lubamatuks tegevust, mille tehnoloogiline tase või majanduspiirangud ei võimalda pöördumatuid looduskahjustusi vältida. Inimtegevus ei tohi tekitada rohkem jäätmeid, kui loodus suudab neid neutraliseerida.

10. KAITSEPOLIITIKA

Rahvaliit peab vajalikuks ehitada üles totaalkaitse, et kriisi- ja sõjaajal oleks tagatud inimeste turvalisus. Eesti peab tagama usutava esmase iseseisva kaitsevõime. Kaitseliit ja kogu rahvas peavad olema valmis sissisõjaks ning relvastatud ja vägivallatu vastupanu osutamiseks. Kõik kodanikud peavad saama võimaluse osaleda riigikaitstes.

RAHVALIIT peab nüüdisaegse sõja võtmeprobleemiks tsiviilelanikkonna turvalisust ja kaitset. Kriisi- ja sõjatingimustes peab elanikkonnale tagama vee ja toidu, kütuse ja energia ning füüsilise julgeoleku. Riigiasutused ja kohalikud omavalitsused, eriti Päästeamet ja politsei peavad suutma täita oma funktsioone ka kriisi- ja sõjaajal.

RAHVALIIT leiab, et Kaitseliit peab saama kaitseväge võrdväärse relvastuse ja varustuse.

RAHVALIIT vastustab kaitseväe juhataja väljaarvamist põhiseadusest; elukutselise kaitseväe loomist; sõjaliste välisoperatsioonide paisutamist; ajateenistuse kaotamist.

11. VÄLISPOLIITIKA

Rahvaliidu hinnangul peab Eesti välis- ja julgeolekupoliitika looma kindlustunde omariikluse ja eestluse püsimaajäämises ning arengus, tagama siinsele elulaadile ja ühiskonnakorraldusele rahvusvahelise tunnustuse, toetama meie majanduslikku ja sotsiaalset arengut. Välispoliitika peab senisest enam teenima Eesti reaalseid, eriti majanduslikke huve ja vajadusi. Eesti peab vähendama kulutusi välisesindustele. Välisesinduste ehitamine ja tegevus peab olema optimeeritud, tuleb leida võimalusi kasutada ühisesindusi Põhjamaadega.

RAHVALIIT leiab, et suhtlemine naaberriikidega peab olema heatahtlik.

RAHVALIIT tahab jõulisemalt sekkuda Eesti välispoliitika kujundamisse nii Eesti-siseselt kui ka rahvusvaheliselt, lähtudes rahvuslik-konservatiivsest maailmavaatest ning ühiskonna tasakaalustatud arengust.

RAHVALIIT toetab Euroopa Liitu kui rahvusriikide liitu, kus järgitakse euroopalikke väärtusi, sealhulgas liikmesriikide võrdse kohtlemise, lähimuse ja solidaarsuse põhimõtteid, kus on tagatud keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse säilimine ning areng – Euroopa rikkus.

RAHVALIIT taotleb majandussuhetes naaberriikidega konstruktiivsust. Euroopa Liidu

naabruspoliitika aitab kaasa demokraatia, turumajanduse ja õigusriigi arengule Venemaal. Samas avab see olulised võimalused Eesti ettevõtjate tegevusele Venemaal, loob meil uusi töökohti ja annab impulsi majanduse tõusule.

